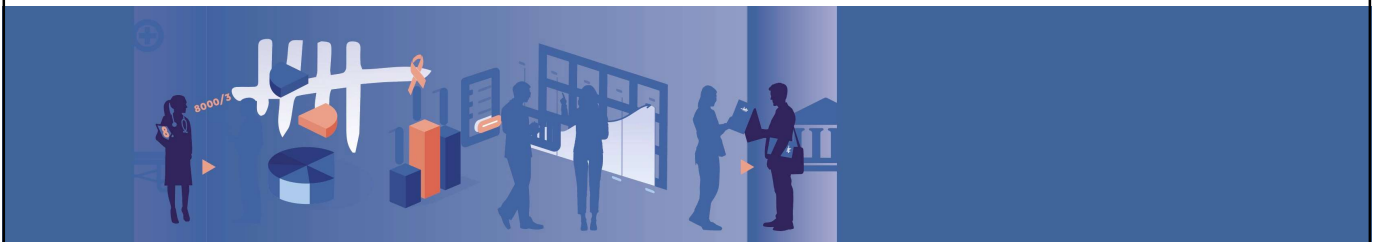

Tumoren van de huid

22/09/2026

kankerregister.org
registreducancer.org

1

Inhoud

- Inleiding
- Types huidtumoren
- Multipele tumoren
- TNM-classificatie van huidtumoren
- Oefeningen

2

Inleiding

kankerregister.org
registreducancer.org

3

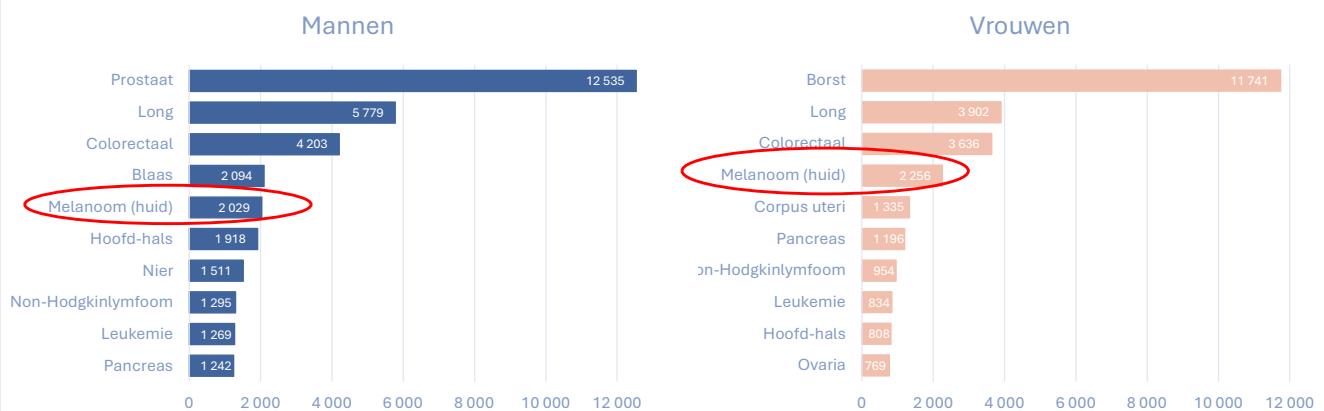
3

Enkele cijfers: melanoma

- In 2024 werden in België 78.697 nieuwe diagnoses van kanker (exclusief non-melanoma huidkanker) geregistreerd

➔ Waarvan 4.285 nieuwe diagnoses van **melanomen** = 5,4%

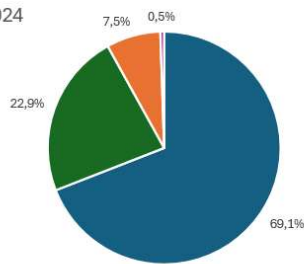

4

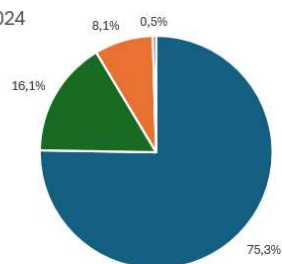

Enkele cijfers (incl. non-melanoma huidkanker)

Mannen, 2024

Vrouwen, 2024

■ Basocellulaire carcinomen ■ Squameuze celcarcinomen
■ Maligne melanomen ■ Overige non-melanoma huidkankers

5

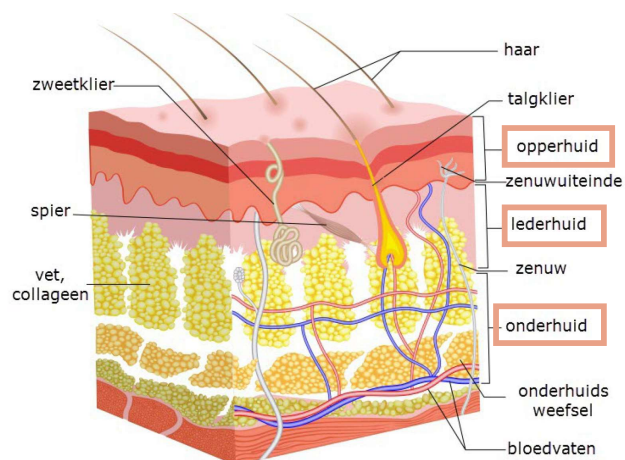
- Huidkanker is meest voorkomende kankervorm in België (42,3%)
- 2024: melanoma (4.285)
non-melanoma (50.375)
- In 2023 stierven 350 mensen aan melanoma huidkanker en 157 mensen aan non-melanoma huidkanker (excl. basocellulaire carcinomen)
- Belangrijkste oorzaak: overmatige blootstelling aan de zon of zonnebank

5

De huid: opbouw

De huid is het grootste orgaan van het menselijk lichaam en is opgebouwd uit **3 lagen**:

= epidermis

= dermis

= hypodermis

6

6

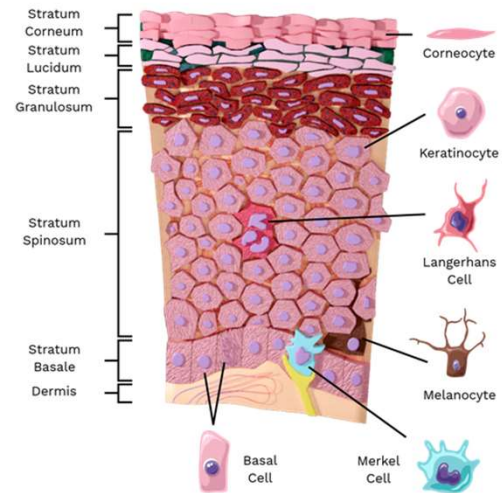
De huid: opbouw

Epidermis = samengesteld uit meerdere lagen, met verschillende celtypes:

- Keratinocyten = productie + opslag keratine
- Basaal cellen = precursoren van keratinocyten
- Melanocyten = productie melanine (bescherming UV straling)
- Merkel cellen = receptorfunctie + stimulatie zenuwen bij aanrakingen
- Langerhans cellen = immunologische functie

Dermis = bindweefsel, bevat: collageen, elastinevezels, bloedvaten, zenuwen, haarfollikels en klieren

Hypodermis = onderhuidse vetlaag, vormt de verbinding tussen huid, spieren en pezen

Bron: Labster 'Layers of the epidermis'

7

7

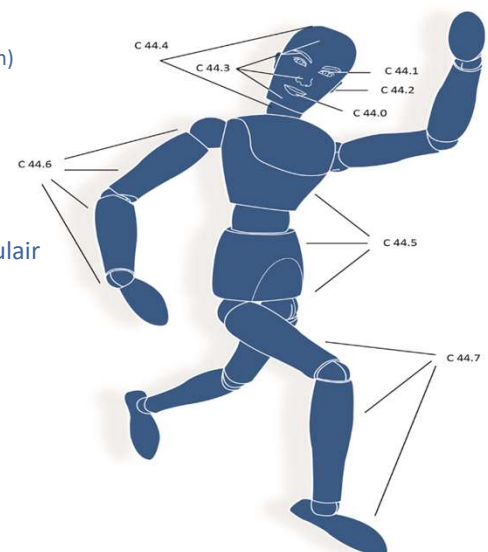
Topografie en lateraliteit van de huid

■ Per sublokalisatie te registreren (zie ook regels multiële tumoren)

- C44.0 = Huid van de lip
- C44.1 = Ooglid
- C44.2 = Uitwendig oor
- C44.3 = Huid van overige en niet gespecificeerde delen van aangezicht → ook pre-auriculair
- C44.4 = Huid van de schedel en hals → ook peri- en retro-auriculair
- C44.5 = Huid van de romp
- C44.6 = Huid van bovenste extremititeit en schouder
- C44.7 = Huid van onderste extremititeit en heup
- C44.8 = Overlappende lokalisatie van huid
- C44.9 = Huid, NNO (te vermijden; specifiek)

Aparte topografiecodes voor:

- huid van vulva C51
- huid van penis C60
- huid van scrotum C63.2

8

8

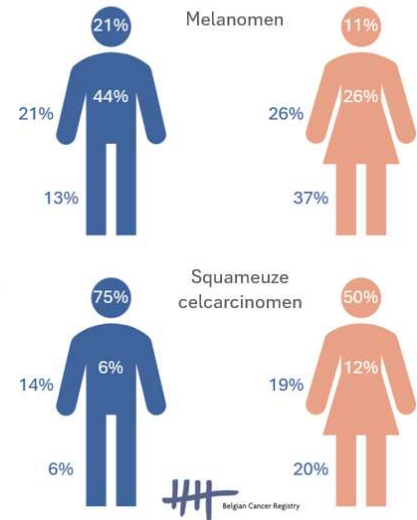

Topografie en lateraliteit van de huid

Waarom registratie van de exacte tumorlokalisatie belangrijk?

- Huidkanker ontstaat niet overal op het lichaam even vaak. De anatomische verdeling varieert duidelijk naargelang geslacht en histologisch tumortype.
- Meest voorkomende lokalisatie melanomen:
 - huid van romp bij mannen (44%)
 - huid van benen bij vrouwen (37%)
- Meest voorkomende lokalisatie squameuze celcarcinomen op huid: hoofd- en halsgebied:
 - 75% bij mannen
 - 50% bij vrouwen

Anatomische verdeling van huidkanker België, 2024

Topografie en lateraliteit van de huid

De huid is een **paar orgaan**:

- Lateraliteit te bepalen **t.o.v. de mediaanlijn**: links of rechts van de mediaanlijn?
- Zeer belangrijk i.v.m. bepalen multiële tumoren!

Vermijd onbekende topografie of lateraliteit!

- Indien lateraliteit niet gespecificeerd kan worden of enkel C44.9 mogelijk is: voeg verklarende commentaar toe
- Indien tumor op de middenlijn: registreer lateraliteit 'onbekend' met vermelding in commentaar dat de tumor centraal/op de middenlijn ligt.

Bv.: "middenlijn kruin hoofd"

Bv.: "registratie o.b.v. APO, primaire lokalisatie werd niet vermeld"

Types huidtumoren

kankerregister.org
registreducancer.org

11

11

WHO classificatie, 5^e editie

Lijst met codes o.b.v. WHO classificatie (5^e editie) en ICD-O 3.2
WHO classification of skin tumours, 5^e editie (2025)

Te gebruiken vanaf
incidentiejaar
2027

Tumoren van de huid (gebaseerd op WHO Blue Book Skin Tumours, 5th ed. en ICD-O-3.2)		
Morfologiecode	Omschrijving	Opmerkingen
Keratinocyttaire/epidermale tumoren		
Voorlopers van carcinomen en goedaardige neoplasmen		
8070/2	Squameus celcarcinoom in situ	
8070/2	Ziekte van Bowen	
8070/2	Actinische keratose met ernstige/hooggradige dysplasie	
Basaalcelcarcinomen		Enkel verplicht te registreren bij kinderen (0-16 j)
8090/3	Basaalcelcarcinoom, NNO	
8090/3	Basaalcelcarcinoom met adnexale differentiatie	
8091/3	Superficieel basaalcelcarcinoom	

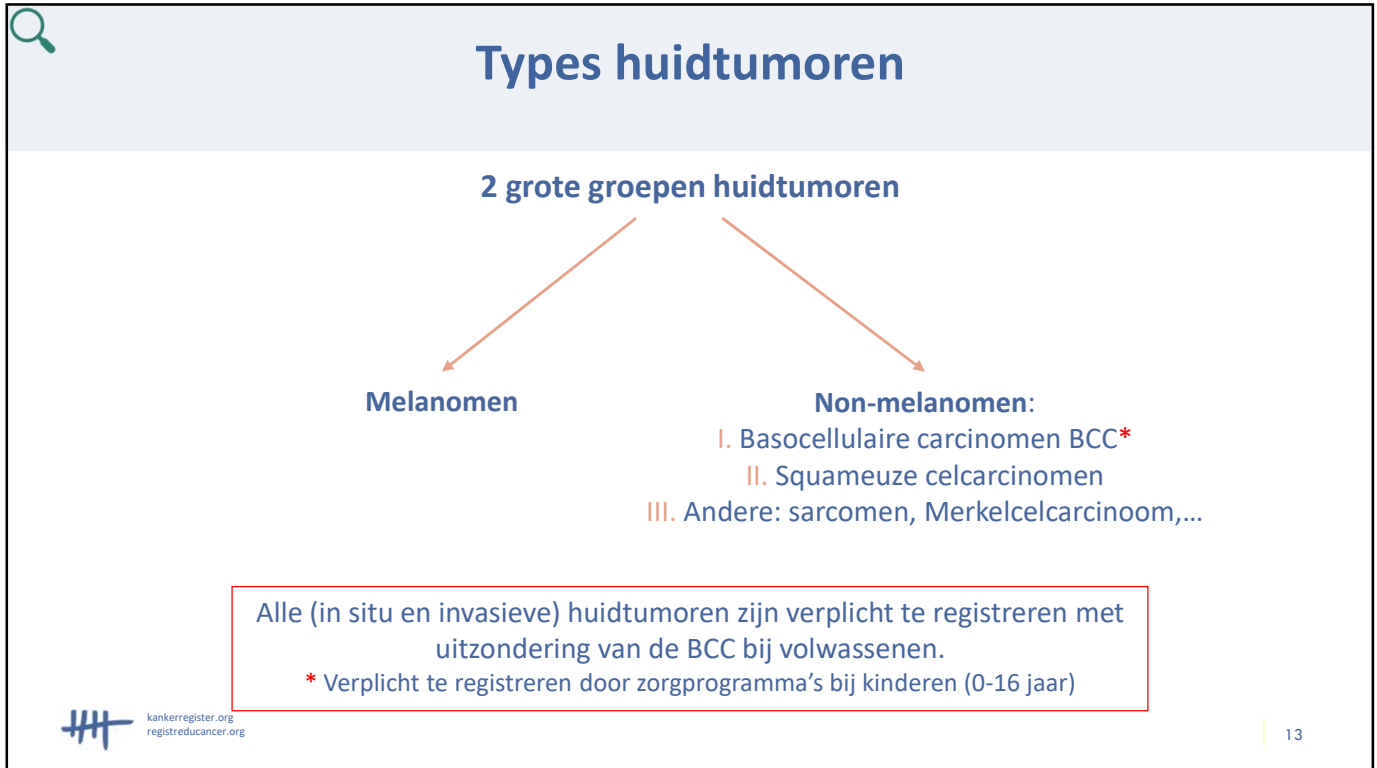

kankerregister.org
registreducancer.org

Indeling op basis van histologie

12

12

13

1. Melanomen van de huid

- Ontstaan uit melanocyten, vooral in de huid
 - Ook mogelijk in andere lichaamsdelen: oog en mucosa epitheel (vb. darm, bovenste luchtwegen,...)
- Metastatisch melanoom zonder bekende primaire topografie:
registreer C80.9 → niet systematisch C44.9 registreren
- **Alle in situ en invasieve tumoren verplicht te registreren**
 - Borderline letsels (/1)
 - niet verplicht te registreren
 - bijvoorbeeld STUMP/MELTUMP/IAMPUS/SAMPUS

Lentigo Maligna melanoma.

kankerregister.org
registreducancer.org

14

14

1. Melanomen van de huid

- ICD-O-3 codes **8720-8790**
- Algemene codes:
 - **8720/2** = melanoma in situ
 - **8720/3** = (maligne) melanoom, NNO
- Probeer het type melanoom te **specificeren** (let op correcte terminologie)

Vb: *Melanoom door lage cumulatieve zonneschade, bv. superficieel spreidend melanoom = 8743/3*
Melanoom door hoge cumulatieve zonneschade, bv. lentigo maligne melanoom = 8742/3
- Verschillende types melanoom = verschillende karakteristieken → belangrijk bij prognose

15

1. Melanomen van de huid

Indien gedrag onduidelijk:

- Check pT opgesteld door patholoog
- Check vermelding van Clark I* = in situ melanoom

Maligne melanoom, SS type

* Vermijd werken met Clark:

wordt niet meer vermeld in de TNM-classificatie (behalve Clark level I)

Indien geen ICD-O code voor specifiek in situ melanoom:

- Gebruik matrixconcept:

Voorbeeld: *Superficieel spreidend melanoom in situ = 8743/2*
Invasief superficieel spreidend melanoom = 8743/3

16

2. Non-melanomen van de huid

I. Basocellulaire carcinomen

- Abnormale en ongecontroleerde groei van basaalcellen uit de epidermis
- Sterke morfologische variabiliteit → verschillende subtypes
- Beperkt metastatisch potentieel
- Geen of beperkte invloed op prognose
- ICD-O-3 codes **8090-8098**
- Enkel verplicht te registreren bij kinderen (0-16 jaar)

Basaalcelcarcinoom, bol en vlak

2. Non-melanomen van de huid

II. Squameuze celcarcinomen

- Maligniteit van epidermale keratinocyten
- Agressiever dan basocellulaire carcinomen, verspreiding naar regionale lymfeklieren kan
- ICD-O-3 codes **8050-8086**
- Alle in situ en invasieve tumoren verplicht te registreren
- Synoniemen:
 - = spinocellulair epithelioma
 - = epidermoïd epithelioma
 - = plaveiselcelcarcinoma
 - = plaatcelcarcinoma
 - = spinocellulair carcinoma

Invasief SCC

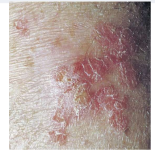
2. Non-melanomen van de huid

II. Squameuze celcarcinomen

In situ SCC

= 8070/2

- ≈ intra-epidermaal/intra-epitheliaal carcinoom met hooggradige of ernstige dysplasie
- Beperkt tot de epidermis en het superficieel epitheel
- Bowenoïde keratose vs ziekte van Bowen
 - Actinische keratose of Bowenoïde keratose:
 - enkel te registreren indien aanwezigheid van ernstige of hooggradige dysplasie = 8070/2
 - Ziekte van Bowen:
 - sinds WHO Classification of Skin Tumours 4th ed. (2018) = 8070/2 (voorheen 8081/2)

Ziekte van Bowen

kankerregister.org
registreducancer.org

19

19

2. Non-melanomen van de huid

II. Squameuze celcarcinomen

Invasief SCC

- Voornamelijk 8070/3 = squameus celcarcinoma, NNO

- Keratoacanthoom
 - Sinds WHO Classification of Skin Tumours 4th ed. (2018): 8071/3 (voorheen 8071/1)
 - Sinds WHO Classification of Skin Tumours 5th ed. (2025): opnieuw 8071/1
 - Niet verplicht te registreren

kankerregister.org
registreducancer.org

Te gebruiken vanaf
incidentiejaar
2027

20

2. Non-melanomen van de huid

III. Andere

Merkelcelcarcinoom

= Primair neuro-endocrien carcinoom van de huid = 8247/3

- Zeer agressieve huidtumor

Merkel-celcarcinoom

Appendageale tumoren

= Tumor ontstaan uit aanhangsels van de huid zoals talgklieren of haarfollikels

- Bv. apocrien adenocarcinoma = 8401/3

2. Non-melanomen van de huid

III. Andere

Tumoren van hematopoëtische en lymfoïde origine

- Bv. mycosis fungoides = 9700/3
 - Primair cutaan T-cellymfoom
 - Systemische ziekte: tast meerdere organen aan
 - eenzelfde morfologie voor verschillende lokalisaties.
 - Codeer topo waar ziekte eerst werd vastgesteld (1x te registreren)

Mycosis fungoides

2. Non-melanomen van de huid

III. Andere

Sarcomen

- Bv. cutaan leiomyosarcoom = 8897/1 (atypical smooth muscle neoplasm)
- Bv. Kaposi sarcoom = 9140/3
 - Systemische ziekte: codeer topografie waar ziekte eerst werd vastgesteld (1x te registreren)
- Bv. dermatofibrosarcoom
 - Dermatofibrosarcoom protuberans, NNO = 8832/1
 - Dermatofibrosarcoom protuberans met fibrosarcomateus transformatie = 8832/3
 - Gepigmenteerd dermatofibrosarcoom protuberans = 8833/1

23

Multipele tumoren

24

Meerdere tumoren van de huid

Topografie

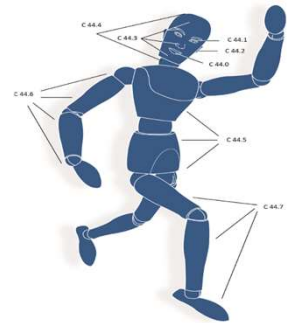
- Bij de huid kan voor elke **sublokalisatie** een aparte tumor geregistreerd worden
 - Sublokalisatie = C44.0 - C44.1 - C44.2 - C44.3 - C44.4 - C44.5 - C44.6 - C44.7

Lateraliteit

- Huid is een **paar orgaan**: een verschillende lateraliteit wordt beschouwd als een verschillend orgaan → aparte registraties

Histologie

- Zelfde groep van Berg: 1 registratie
- Verschillende groep van Berg: 2 registraties

Meerdere tumoren van de huid

Gedrag

Indien klinisch meerdere tumoren op dezelfde locatie met dezelfde histologie, lateraliteit en

- Verschillend gedrag:
 - 3 maanden-regel voor meerdere tumoren
- Hetzelfde gedrag → registratie-technisch te beschouwen als één tumor:
 - Indien synchroon: registreer enkel de grootste tumor
 - Indien op verschillend tijdstip (registratie-technisch recidief): registreer enkel de eerste tumor met de respectievelijke incidentiedatum

Enkele voorbeelden

Squameus celcarcinoom ter hoogte van de rechterwang en de rechterwenkbrauw

8070/3 – C44.3 - rechts

→ Klinisch 2 tumoren, maar voor kankerregister 1 tumor te registreren

Squameus carcinoom linkerkuit en tegelijkertijd in situ plaveiselcelcarcinoom rechterheup

8070/3 – C44.7 – links

8070/2 – C44.7 – rechts

→ Dezelfde histologie en topografie, maar verschillende lateraliteit en gedrag

Lentigo maligna melanoom rechterbovenarm op 21/01/2023 en lentigo maligna melanoom rechteronderarm op 13/07/2025

21/01/2023 - 8742/3 – C44.6 – rechts

→ Dezelfde histologie (en gedrag), topografie en lateraliteit

kankerregister.org
registreducancer.org

27

27

TNM-classificatie van huidtumoren

kankerregister.org
registreducancer.org

28

28

TNM-classificatie 9^e editie

Sinds 1/1/2026: **UICC TNM Classification 9th edition**

Raadpleeg
regelmatig de
lijst met errata!

Huid heeft meerdere hoofdstukken, afhankelijk van de lokalisatie en histologie (p. 133-150)

- **Carcinomen van de huid:** C44.5-7, C63.2
 - Uitgezonderd: ooglid, hoofd & hals, perianaal, vulva en penis!
- **Carcinomen van de huid van hoofd en hals:** C00.0-2, C00.6, C44.0, C44.2-4
 - Nieuw sinds TNM 9^e editie: bevat ook uitwendige lip (lippenrood) en commissuur van lip
- **Carcinomen van de huid van het ooglid:** C44.1
- **Carcinomen van de perianale huid** (p. 79), **vulva** (p. 160) en **penis** (p. 184)

TNM-classificatie 9^e editie

- **Melanomen van de huid**
 - Omvat alle lokalisaties: C00.0-2, C00.6, C21.3, C44, C51, C60, C63.2
 - Uitgezonderd:
 - Kwaadaardig melanoom van bovenste digestieve tractus: apart hoofdstuk (p. 48)
 - Melanoom van conjunctiva: apart hoofdstuk (p. 210)
 - Melanoom van uvea: apart hoofdstuk (p. 213)
- **Merkelcelcarcinomen van de huid**
 - Omvat C00, C44, C51, C60, C63.2, C80

TNM-classificatie: melanoom van de huid

Melanomen van de huid: TNM 9^e editie, p. 144

▪ **T-categorie** melanomen is gebaseerd op:

- Tumordikte
- Aan- of afwezigheid van ulceratie

cTNM melanomen:

- **cT-categorie bestaat niet:** diepte van invasie kan klinisch niet beoordeeld worden
- cN- en cM-categorie bestaan wel

kankerregister.org
registreducancer.org

31

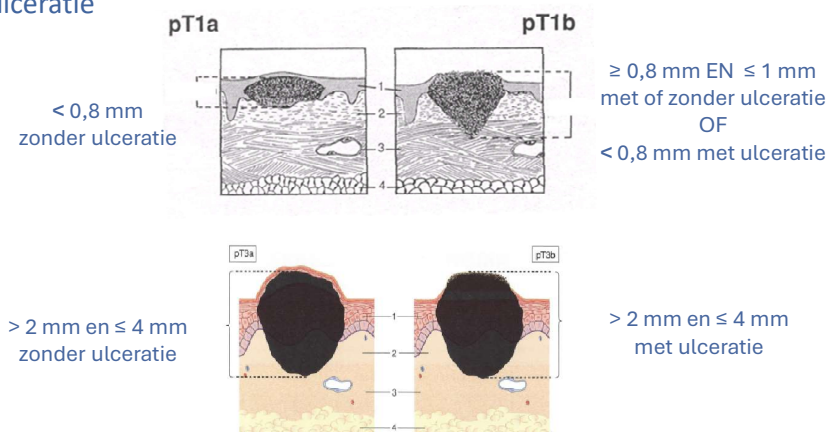
31

TNM-classificatie: melanoom van de huid

▪ **T-categorie** melanomen van de huid is gebaseerd op:

- Tumordikte
- Aan- of afwezigheid van ulceratie

pT-categorie:

kankerregister.org
registreducancer.org

TNM Atlas, 5th and 6th Edition, Illustrated Guide to the TNM/pTNM Classification of Malignant Tumours, adapted

32

32

TNM-classificatie: melanoom van de huid

pT – Primary Tumour

pTX Primary tumour cannot be assessed*

pT0 No evidence of primary tumour or regressed melanomas

pTis Melanoma in situ (Clark level I)

Note

*pTX includes shave biopsies and curettage that do not fully assess the thickness of the primary.

- Regressed melanoma = melanoom met tekenen van gedeeltelijke of volledige spontane regressie.
- Clark: nauwelijks nog gebruikt, behalve Clark level I = melanoma in situ = /2 → pTis
 - Voorkeur voor Breslow-dikte
 - Meet dikte van melanoom in mm → vertaalbaar naar pT categorie
 - Sterk aanbevolen om deze Breslow-dikte ook in te vullen bij 'andere classificatie':

Oud formulier: 5 = Clark / 6 = Breslow

Nieuw formulier: 5 = andere / 4 = Breslow

TNM-classificatie: melanoom van de huid

- **N-categorie** melanomen is gebaseerd op:
 - Aantal betrokken regionale lymfeknopen
 - Aan- of afwezigheid van regionale intralymfatische metastasen
- Elke sublokalisatie van de huid heeft eigen regionale klierstations (TNM 9^e ed. p. 134)
- Metastasen voorbij de regionale lymfeknopen = metastasen op afstand (M-categorie)

TNM-classificatie: melanoom van de huid

- **N-categorie** melanomen is gebaseerd op:
 - Aantal betrokken regionale lymfeknopen
 - Aan- of afwezigheid van regionale intralymfatische metastasen

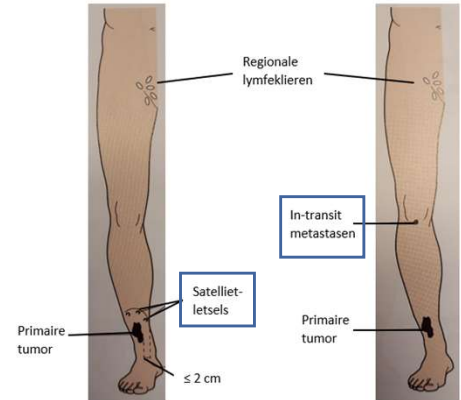
Terminologie intralymfatische metastasen:

- Satellietletsels

= macro- of microscopische tumornesten of nodules *op minder dan 2 cm* van de primaire tumor.

- In-transit metastasen

= metastasen in huid of onderhuids weefsel *op meer dan 2 cm* van de primaire tumoren, maar niet voorbij de regionale lymfeknopen.

35

TNM-classificatie: melanoom van de huid

- **N-categorie** melanomen is gebaseerd op:
 - Aantal betrokken regionale lymfeknopen
 - Aan- of afwezigheid van regionale intralymfatische metastasen
- Steeds 3 subcategorieën voor elke N categorie mogelijk, gebaseerd op:
 - a = enkel microscopische metastasen (isolated tumour cells hier ook in rekening brengen)
 - b = macroscopische metastasen
 - c = aanwezigheid satellietletsels of in-transit metastasen

- N1 Metastasis in one regional lymph node or intralymphatic regional metastasis without nodal metastases
- N2 Metastasis in two or three regional lymph nodes or intralymphatic regional metastasis with lymph node metastases
- N3 Metastasis in four or more regional lymph nodes, or matted metastatic regional lymph nodes, or satellite(s) or in-transit metastasis with metastasis in two or more regional lymph node(s)

36

TNM-classificatie: melanoom van de huid

	Categorie	Aantal betrokken regionale lymfeknopen	Satellietletsels of in-transit metastasen
a: microscopisch	N1		
	N1a	1, klinisch occult	Neen
	N1b	1, klinisch gedetecteerd	Neen
	N1c	0	Ja
	N2		
	N2a	2 of 3, klinisch occult	Neen
	N2b	2 of 3, ten minste één klinisch gedetecteerd	Neen
	N2c	1, klinisch occult of klinisch gedetecteerd	Ja
	N3		
	N3a	4 of meer, klinisch occult	Neen
	N3b	4 of meer, ten minste één klinisch gedetecteerd of aanwezigheid van 'matted nodes'	Neen
	N3c	2 of meer, klinisch occult of klinisch gedetecteerd en/of aanwezigheid van 'matted nodes'	Ja

37

TNM-classificatie: melanoom van de huid

- **M-categorie** melanomen = metastasen op afstand
 - M0: Geen metastasen op afstand
 - M1: Metastasen op afstand
 - M1a: huid, onderhuids weefsel of lymfeklier(en) voorbij de regionale lymfeklieren
 - M1b: long
 - M1c: andere locaties buiten het centraal zenuwstelsel
 - M1d: centraal zenuwstelsel

38

Oefeningen

kankerregister.org
registreducancer.org

39

39

Oefening 1

13 juli 2026

Verschillende huidbiopten:

- Thorax rechts, bovenarm rechts en bovenrug rechts: op elke locatie Morbus Bowen
- Pre-auriculair links: keratoacanthoom

**Wat registreer je?
(topografie, lateraliteit,
histologie en gedrag)**

**C44.5 – rechts – 8070/2
C44.6 – rechts – 8070/2
C44.3 – links – 8071/3**

Vanaf incidentiejaar 2027:
8071/1

kankerregister.org
registreducancer.org

40

40

Oefening 2

19 maart 2026

Huid rechterdij: huidweefsel met melanoma in situ focaal overgaand in invasief maligne melanoom. De tumorcellen zijn overwegend spoelvormig.

Besluit:

superficieel spreidend maligne melanoom met focaal invasieve tumorale groei:

- Dikte letsel 1.9 mm
- Geen epidermale ulceratie

21 mei 2026

Rechterknie: lentigo maligna melanoom

- Dikte letsel: 0.6 mm
- Oppervlakkige ulceratie

Wat registreer je?
(incidentiedatum, topografie, lateraliteit, histologie en gedrag, pT)

**19/03/2026 – C44.7 –
rechts – 8743/3 – pT2a**

kankerregister.org
registreducancer.org

41

41

Oefening 3

12 juni 2026

Te onderzoeken weefsel, orgaan of cytologisch staal:

core biopsie huidfragment van de scalp op de middenlijn: beeld best verenigbaar met hooggradig kleincellig neuro-endocrien carcinoom: Merkelcelcarcinoom.

Wat registreer je?
(topografie, lateraliteit, histologie en gedrag)

**C44.4 – #NK– 8247/3
Commentaar: scalp middenlijn**

kankerregister.org
registreducancer.org

42

42

Oefening 4

21 januari 2026

huidbiopsie rechterkuit:
Het beeld past bij uitgebreide zone van actinische keratose met focaal beeld suggestief voor invasief spinocellulair carcinoom.
Besluit: actinische keratose met hooggradige dysplasie. Diepere snede sluit invasief carcinoom uit.

25 juli 2026

nieuw huidletsel ter hoogte van rechterkuit. Biopsie toont een oppervlakkig invasief spinocellulair carcinoom.

**Wat registreer je?
(incidentiedatum,
topografie, lateraliteit,
histologie en gedrag)**

1. 21/01/2026 – C44.7 – rechts - 8070/2
2. 25/07/2026 – C44.7 – rechts - 8070/3

kankerregister.org
registreducancer.org

43

43

Oefening 5

8 april 2026

Huidletsel retro-auriculair links en op de oorschelp links. Op beide plaatsen is een goed gedifferentieerde lentigo maligne melanoom aanwezig met een invasiediepte van respectievelijk 23 mm en 1,9 mm.

**Wat registreer je?
(topografie, lateraliteit,
histologie en gedrag)**

C44.4 – links – 8742/3
C44.2 – links – 8742/3

kankerregister.org
registreducancer.org

44

44

Take home messages

- ✓ Vermijd de aspecifieke code C44.9.
Er zijn aparte topografiecodes voor huid vulva, penis en scrotum
- ✓ De huid is een paar orgaan, registreer steeds de lateraliteit
- ✓ Probeer het type huidtumor steeds te specificeren
- ✓ Multipale tumoren: Voor elke sublokalisatie kan een tumor geregistreerd worden
Voor elke lateraliteit kan een tumor geregistreerd worden
- ✓ TNM-classificatie van de huid is opgedeeld in verschillende hoofdstukken: kijk steeds na welk hoofdstuk van toepassing is (o.b.v. topografie en histologie)

Vragen?

training@kankerregister.org